

Livet med demens

NR. 3, 25. ÅRGANG, SEPTEMBER 2015

TEMA

Demens i økonomien

...læs også

- Økonomi når ægtefællen flytter på plejehjem
- Klumme af Michael Noer

Alzheimer
foreningen
Livet med demens

DET FASTE	SIDE
LEDER	3
KORT NYT	10
AKTIVITETSKALENDER	11
SPØRGSMÅL OG SVAR FRA DEMENSLINIEN	16
TIPS TIL LIVET MED DEMENS	22
ARTIKLER	SIDE
KLUMMEN	4
Michael Noer fortæller om sin film “Nogle hus spejl”	
NÅR DER GÅR DEMENS I ØKONOMIEN	6
Rita fik et nyt ansvar	
PRAKTISK OG ØKONOMISK STØTTE	8
- Hvilke muligheder har jeg?	
ØKONOMI NÅR ÆGTEFÆLLEN FLYTTER PÅ PLEJEHJEM	18
Tove har altid haft styr på økonomien	
PLANLÆG FREMTIDEN I GOD TID	20
Hvorfor er det en god idé at få lavet fuldmagter?	

Livet med

demens

Demenslinien - Ring på 5850 5850

Udgives af

 Alzheimerforeningen
Livet med demens

Alzheimerforeningen
Løngangstræde 25, 4
1468 København K
Tlf.: 3940 0488

post@alzheimer.dk
www.alzheimer.dk

Alzheimerforeningens formål er at virke for bekæmpelse af Alzheimers sygdom og andre demenssygdomme samt forbedring af vilkårene for demente og pårørende.

Foreningens ledelse
Birgitte Vølund, *formand*
Tlf.: 2032 6928 – birgitte.voelund@gmail.com
Steen Hasselbalch, *næstformand*
Tlf.: 3545 6702 – sgh@nru.dk
Lis Therp, *næstformand*
Tlf.: 2021 1691 – listherp@mail.dk
Torben Wibe Andersen, *kasserer*
Tlf.: 2811 6696 -
torben.wibe.andersen@tdcadsl.dk

Udvalgsformænd
Steen Hasselbalch, *Forskningsudvalget*
Tlf.: 3545 6702 - sgh@nru.dk
Søren Sørensen, *Retsudvalget*
Tlf.: 2142 5216 - stsorensen@hotmail.com
Anne Arndal, *Internationalt Udvalg*
Tlf.: 2325 4175 -
anne.arndal@dadlnet.dk

Ansvarshavende redaktør
Nis Peter Nissen, *direktør*

Redaktion
Hanne Heinrichas (red)
og sekretariatets medarbejdere

Opsætning og tryk:
PrinfoHolbæk

Forsidefoto
Tove Møller Nielsen

Fotograf
Alzheimerforeningen

Oplag: 12.250

ISSN 1904-3856

Livet med Demens
udkommer 4 gange årligt.
Næste gang i december 2015.

Demens handler også om privatøkonomi

”Så skal jeg også tage mig af alt det med økonomien og med skat og husleje og alt muligt - det har ellers altid været min mand, der har pas-set det... Jeg synes virkelig, det er svært at finde ud af, og så oven i alt det andet, jeg også skal klare og finde ud af”.

Sådan udtrykte en kvinde sin afmagt over de mange og til tider noget uoverskuelige opgaver og det ansvar, hun måtte påtage sig, da ægtefæl-len blev ramt af demenssygdom. Hendes problem var, hvordan hun helt konkret skulle forholde sig til den nye situation, hvor ægtefællen ikke længere kunne klare at håndtere økonomien. Hvad så med NemID? Hvad med indskud til plejeboligen? Har vi råd, og hvilke kon-sekvenser har det for vores økonomi? Kan jeg blive boende i huset?

Opgaver og ansvar i parforholdet har sit eget liv. Der er oftest usagte og stiltiende aftaler om, hvem der gør hvad, og som ingen af parterne stil-ler spørgsmålstegn ved. Der er næppe mange parforhold, hvor man fra begyndelsen sætter sig ned og aftaler, hvem der får ansvar for hvilke dele af det fælles liv. Det sker ligesom af sig selv, og det er nok også sjældent, at man har løbende aftaler om at orientere gensidigt, endsige lære fra sig om de områder i det fælles liv, man hver især har styr på og ansvar for. Men hvad så, når den ene pludselig ikke kan det han eller hun plejede at kunne?

Som vores lovgivning ser ud lige nu, kan det være svært at få lov til at handle økonomisk på vegne af en demensramt pårørende - også med en fuldmagt. Spørgsmål om, hvornår en fuldmagt er gældende, hvad den kan bruges til, og hvem der accepterer den som fuldgylldig, er et konkret problem. Disse helt urimelige hindringer kalder på en hold-bar løsning. I Alzheimerforeningen ser vi derfor frem til, at det nye Folketing vil behandle og vedtage en smidig lovgivning om fremtids-fuldmagter. En lovgivning, som kan være det gode svar på de konkrete problemer, ægtefæller til demenspatienter eller andre nærtstående står med, når der skal disponeres økonomisk på vegne af demenspatienten. For det er ikke nok at have styr på økonomien, man skal også kunne handle redeligt og lovligt.

I dette nummer af *Livet med demens* kan du blive lidt klogere på nogle af de spørgsmål og udfordringer, jeg har skitseret ovenfor, eksempelvis fremtidsfuldmagter og rettigheder som pårørende.

God læselyst og rigtig god huskedag.

Birgitte Vølund

Landsformand, Alzheimerforeningen

”Alzheimerforeningen ser frem til, at det nye Folketing vil behandle og vedtage en smidig lovgivning om frem-tidsfuldmagter.”

Kærlighed har ingen forældelsesfrist

Fortalt til Hanne Heinrichas. Foto: Christian Geisnæs.

Filminstruktøren Michael Noers nye film "Nogle hus spejl" handler om kærlighed og foregår på et plejehjem. Michael Noer fortæller om sine tanker i forbindelse med filmen, som er baseret på research, filmet på et fungerende plejehjem og har Ghita Nørby i den altdominerende hovedrolle

Jeg forsøger at lave film, der opleves sandfærdige, selv om de er fiktionelle. Jeg forsøger at caste folk i de miljøer, jeg beskriver. Og jeg forsøger at finde en stærk hovedrolle, der kan tage os ved hånden og lede os ind i dette univers. I "Nogle hus spejl" er det Ghita Nørby, der fører os ind i, hvad det for karakteren Lily betyder at bo på plejehjem sammen med sin tavse ægteemand, opdage at hun har en demenssygdom, og hvilke omkostninger der kan være ved at satse på at turde tro på kærligheden med en ny mand.

Da filmholdet og jeg gik i gang, troede vi, at hovedpersonen skulle være en pårørende, der var på besøg. Men det gik op for mig, at det største drama selvfølgelig ligger hos beboeren – ikke at kunne bo hjemme, men være "tvunget" på plejehjem.

Sorgen over at blive forladt. Frygten for hvad der skal ske. Frygten for en mulig sygdom, et pludseligt fald. Ulyst til at være der, som ikke har noget at gøre med kvaliteten af plejehjemmet, men en ulyst til det ikke at kunne være hjemme. Det er de temaer filmen består af.

Det helt unikke ved filmmediet er, at intet bliver holdt på afstand. Alt bliver oplevet helt fysisk. Man

Ghita Nørby og Michael Noer.

sidder fastlåst i biografsædet, mens filmen vises. Derfor er det afgørende for mig, at vi både griner og græder med vores hovedperson, at vi oplever Lilys ned- og opture, og at vi forstår, hvorfor hun gør som hun gør. Og derved måske tænker: "På søndag besøger vi mormor, for hos hende foregår der også mere bag øjnene" – gode fortællinger kan bringe os sammen som mennesker, eller i det mindste give et nyt perspektiv på en virkelighed, som vi ved eksisterer.

Er der egentlig nogen debat om, hvad et plejehjem er? Det er også noget af det, der driver mig. Hvorfor har vi plejehjem? Er det for beboerne, der har brug for omsorg? Eller er det for os, så vi kan passe vores arbejde? Og for hvem passer vi det arbejde? Vi er en del af en kultur, hvor vi forventer, at nogen tager sig af mig og os; skoler, sygehuse, plejehjem osv. Men hvorfor tør vi ikke tale om: Hvordan skal min egen alderdom være? Hvordan vil jeg selv skabe mig et nyt hjem, måske med en ny kæreste og nye venner? Er vi virkelig så bange for døden, eller er det rejsen derhen, som skræmmer?

I "Nogle hus spejl" er det ægte plejere på ægte plejehjem, der spiller rollerne. Det kræver et stort overskud at have deres job – at udføre praktisk og plejende arbejde og samtidig være nærværende. Det er også modigt, at de vil være med i filmen. Den modigste i hele filmens tilblivelse er Ghita Nørby. Som skuespiller besidder hun en frygtløshed, der indgyder respekt. Jeg glæder mig til, at folk skal se verden med Lilys øjne. Jeg håber, min film kan minde os om, at vi har kun hinanden, mens vi lever – så hvordan vil vi gerne indrette vores liv for os selv og for hinanden?

"Nogle hus spejl" kan ses i biograferne fra den 12. november.

CCBR
CLINICAL RESEARCH

HAR DU ALZHEIMERS SYGDOM?

55-85 år

Så kan du måske deltage i et klinisk forsøg, som undersøger et nyt lægemiddel, der forventes at kunne stoppe Alzheimers sygdom.

Alzheimers sygdom er den mest hyppige årsag til demens. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at helbrede sygdommen, men kun dæmpe symptomerne. Klinisk forskning (afprøvning af nye lægemidler) er derfor nødvendig for at finde nye og bedre behandlinger til patienter med Alzheimers sygdom.

CCBR søger i øjeblikket deltagere til et klinisk forsøg, som undersøger et nyt lægemiddel til behandling af Alzheimers sygdom. Lægemidlet forventes at bremse eller helt stoppe udviklingen af Alzheimers sygdom.

For at kunne deltage i forsøget skal man opfylde følgende:

- Være mellem 55 og 85 år
- Have fået stillet diagnosen Alzheimers sygdom i mild til moderat grad
- Have en pårørende, der kan komme med ved alle besøg

Deltagere kan i forsøgsperioden fortsætte med at tage deres vanlige medicin mod Alzheimers sygdom.

Forsøget indbefatter generelle helbredsundersøgelser, blodprøver og scanninger af hjernen. Alle undersøgelser og forsøgsmedicin som anvendes i forsøget er gratis, og udgifter til transport vil blive dækket efter statens takster.

Ring eller skriv til os, hvis du har spørgsmål eller kender nogen, som kunne være interesseret i at deltage i forsøget. Du kan kontakte os mandag til fredag mellem kl. 8:00 og 15:00.

Forsøget er godkendt af Sundhedsstyrelsen og Den Videnskabetiske Komité.

CCBR i Ballerup
Ballerup Byvej 222

Tlf.: 4470 4470
E-mail: cbr.ballerup@ccbr.com

Under ledelse af læge:
Tina Ivarsson

CCBR i Vejle
Orla Lehmannsgade 1, 3. sal

Tlf.: 7640 9599
E-mail: cbr.vejle@ccbr.com

Under ledelse af læge:
Peter Alexandersen

CCBR i Aalborg
Hobrovej 42 D, 2. sal

Tlf.: 9633 4720
E-mail: cbr.aalborg@ccbr.com

Under ledelse af læge:
Tue Kruse Rasmussen

Sundhedsstyrelsen, EudraCT nr.: 2011-003151-20
Videnskabetisk Komité for Region Hovedstaden, jr.nr.: H-2-2013-136

Version 1, 20150430

Når der går demens i økonomien

af Jon Fiala Bjerre

Rita Irene Klaschka stod over for en stor omvæltning, da hendes mand blev ramt af Alzheimers sygdom, og det pludselig var hende, der stod alene med ansvaret for økonomien

Tusindvis af danskere oplever hvert år at blive nødsaget til at overtage ansvaret for hjemmets økonomi, fordi deres partner rammes af demens. For nogle er det første gang, at de stifter bekendtskab med lånebeviser, forsikringspolicer og skattepapirer – og det kan både virke overvældende og uoverskueligt.

Det oplevede Rita Irene Klaschka, da hendes mand efter en bypassoperation i 2011 begyndte at vise tydelige symptomer på demens:

- Han havde i et par år forud for operationen haft hukommelsesproblemer, men derefter tog det fart, og i 2013 fik han endeligt stillet Alzheimer-diagnosen, fortæller Rita.

Det er en god idé at få lavet fuldmagter, ifølge Rita.

ROLLESKIFT

Ud over sorg og usikkerhed ledte diagnosen også til en stor omvæltning i parrets dagligdag.

- Min mand havde i sit arbejdsliv været direktør for et stort vaskeri, så det var naturligt, at aftaler med bank, forsikring og så videre, var hans domæne. Han havde altid mange bolde i luften, og tog sig også af mange andre ting herhjemme, såsom madlavningen. Men inden for en kort periode blev det mig, der måtte overtage styringen med økonomien og alt det huslige, fortæller Rita.

Relativt tidligt i forløbet tager parret dog en beslutning, som især for Rita får stor betydning i tiden efter.

- Otto (Ritas mand red.) begyndte at glemme at betale regningerne og ind imellem forlagde han de breve, vi fik tilsendt. Så jeg tog initiativ til et møde med vores bankrådgiver, hvor jeg fik lavet en generalfuldmagt. Det betyder, at det er mig, der styrer økonomien og får tilsendt alle brevene, forklarer Rita.

OPBAKNING

Overdragelsen af ansvaret for økonomien betød, at der var mange nye ting, som Rita skulle sætte sig ind i fra bunden. Men parrets bankrådgiver tog sig tid til at hjælpe, og de jævnlige møder betød, at Rita efterhånden fik styr på familiens finanser. I dag priser hun sig lykkelig over, at hendes mand lod hende tage over tidligt i forløbet, og at hun fik den nødvendige hjælp fra familiens bankrådgiver og deres to børn.

- Jeg ved ikke, hvad jeg skulle have gjort, hvis ikke jeg havde fået al den opbakning. Så havde jeg nok været nødt til at hyre en advokat. Men det har gjort en stor forskel, at vi fra starten har valgt at være åbne om Ottos sygdom, og at han har været realistisk omkring fremtiden.

FLYTTEDAG

Da Otto afslutter sit forløb på Hukommelsesklinikken og får diagnosen Alzheimers sygdom i 2013, står familien over for endnu en stor udfordring.

- Vi bor på det tidspunkt i et stort hus i Roskilde, og jeg kan mærke, hvordan det langsomt vokser os over hovedet, fortæller Rita.

Hun skriver dem derfor op til en lejebolig, og med en god portion held får parret tildelt en hyggelig lejlighed i et nybygget kvarter lidt uden for byen. Ritas mand er i første omgang ikke meget for, at de skal sælge huset, så der er pres på Rita, da hun påtager sig den store opgave med at ordne hussalget. Derfor er det også en stor lettelse, da huset bliver solgt i marts

2014 og parret rykker ind i deres nye lejlighed, hvor Otto heldigvis hurtigt føler sig hjemme.

- Vi fik flyttet det hele, mens han var i dagcenter og fik stillet alle de velkendte møbler og ting op, så han kunne genkende det. Og heldigvis følte han sig straks hjemme, fortæller Rita med et smil. Hun går i en pårørendegruppe, og ved godt, at det ikke altid går så gnidningsfrit.

FREMTIDSPLEANER

I dag er Rita efterhånden vant til at tage sig af familiens økonomi, ligesom flere og flere af de huslige opgaver også bliver hendes. Overtagelsen af økonomien og især salget af huset var en kæmpe udfordring, men Rita ser det samtidig som en stor personlig sejr, at hun rent faktisk fik det hele til at lykkes. I dag går Otto på et dagcenter flere gange om ugen, men Rita er godt klar over, at situationen pludselig kan ændre sig. Det forholder hun sig også til i forhold til parrets økonomi:

- Vi går med livrem og seler. Jeg investerer ikke i noget eller tager chancer økonomisk, for jeg ved jo ikke, hvordan vores situation pludselig kan ændre sig. Hvis Otto skal flytte på plejehjem, er vi jo nødt til at have råd til det, forklarer hun.

Af samme grund har hun sørget for, at parrets to børn også har fået lavet generalfuldmagter, så de kan tage over, i det tilfælde at der skulle ske hende noget.

- Det kan godt virke lidt barsk at skulle tage stilling til alle de ting, men det er faktisk en lettelse, når det først er gjort – og jo tidligere man får styr på de her ting, jo bedre, lyder rådet fra Rita.

Ritas tre gode råd til andre i samme situation:

- Vær åben omkring sygdommen og vær ikke bange for at bede andre om hjælp.
- Få lavet en fuldmagt så tidligt som muligt.
- Få en god bankrådgiver, hvor kemien passer. Hvis ikke man har det, så tal med en i familien, man er fortrolig med eller en advokat, der kan hjælpe og råde. Det skal være folk man kan stole på, og som kan forklare én, hvordan tingene fungerer.

Læs mere om generalfuldmagter og værge-mål på side 20-21 og på alzheimer.dk

PRAKTISK OG ØKONOMISK STØTTE

- Hvilke muligheder har jeg?

af Vita Stensgård

Når et familiemedlem får en demenssygdom, kan det være svært at overskue, hvad man kan få hjælp til. Vi giver her et overblik over nogle af de muligheder, I har. Der kan dog være forskelle – afhængig af hvilken kommune man bor i. Kontakt demenskoordinatoren i din kommune

HJEMMEHJÆLP

Hvad: Kommunen skal tilbyde hjemmehjælp, hvis der er opgaver i hjemmet, man ikke selv kan udføre. Hjemmehjælp kan for eksempel bestå af personlig pleje, hjælp i forbindelse med måltiderne, medicingivning eller praktiske opgaver som rengøring, tøjvask og indkøb.

Hvordan: Hjemmehjælp søges i kommunen via visitationen.

AFLASTNING OG AFLØSNING

Hvad: Kommunen er ifølge serviceloven forpligtiget til at tilbyde aflastning og afløsning, når pårørende varetager plejen af eksempelvis en dement ægtefælle. De fleste kommuner tilbyder døgnaflastningspladser og dagpladser i aktivitetstilbud. Derudover kan man søge om afløsning i eget hjem.

Hvordan: Aflastning og afløsning søges i kommunen via visitationen.

BOLIGYDELSE

Hvad: Der er mulighed for at søge boligstøtte, også selvom man bor i andels- eller ejerbolig. Boligstøtten beregnes ud fra indkomst og formue, huslejens størrelse, boligens størrelse samt antallet af personer i husstanden og deres alder.

Hvordan: Boligstøtte beregnes og udbetales af Udbetaling Danmark. Læs mere på www.borger.dk

LEDSAGEORDNING

Hvad: Voksne mellem 18 og 67 år, som ikke kan færdes på egen hånd uden for hjemmet, har mulighed for at søge ledsageordning op til 15 timer pr. måned. Ordningen skal give mulighed for at deltage i aktiviteter uden for hjemmet. Tilbuddet om ledsagelse ydes gratis af kommunen, som også skal stille en ledsager til rådighed for borgeren. Man har dog selv ret til at vælge sin ledsager.

Hvordan: Du kan søge om ledsagelse hos kommunen. Reglerne om ledsagelse er fastsat i Serviceloven. Læs mere på www.borger.dk

TILSKUD TIL INDIVIDUEL KØRSEL

Hvad: Kommunen kan yde tilskud til transport med taxa eller speciel handicaptransport til personer, der af helbredsmæssige grunde – herunder demens – ikke kan benytte kollektive trafikmidler. Den individuelle befordring gælder kørsel af social karakter som eksempelvis besøg hos familie og venner, indkøb og fritidsaktiviteter.

Hvordan: Kommunen fastlægger retningslinjer for denne støttemulighed og vurderer behov og omfang af tilskud. Kørslen bevilges uafhængigt af økonomiske forhold. Det er dog Alzheimerforeningens erfaring at mange kommuner desværre ikke yder tilskud til transport.

Det kan være svært at få økonomien til at hænge sammen.

Legater

Arvid Nilssons Fond

HVAD:

Alzheimerforeningen uddeler i samarbejde med Arvid Nilssons Fond 250 legatportioner à 10.000 kroner i 2015. Pengene skal motivere, hjælpe og opmuntre personer med en demenssygdom til at deltage og engagere sig i sociale og udadvendte aktiviteter for og med demente.

HVORDAN:

Næste ansøgningsfrist: 1. december 2015. Hent ansøgningsskema på www.alzheimer.dk/raad/legat

Ingeborg og Ove Gjeddes Fond

HVAD:

Fonden yder økonomisk støtte – gerne til specifikt formål – til værdigt trængende mennesker med demens.

HVORDAN:

Send en ansøgning med en kort beskrivelse af formålet. Gerne til et specifikt formål som for eksempel en seng. Send ansøgningen som almindeligt brev bilagt egen og ægtefælles årsopgørelse samt evt. lægeerklæring. Brevet sendes til:

Ingeborg og Ole Gjeddes Fond
v/advokat Hugo Berthelsen
Ingersvej 24
2920 Charlottenlund

Den Hageske Stiftelse

HVAD:

Stiftelsen yder kontant økonomisk hjælp til mindrebemidlede danske statsborgere med neurologiske eller psykiske lidelser.

HVORDAN:

Legatet ansøges ved at rekvirere et ansøgningsskema på Stiftelsens kontor:
Gl. Strandvej 10
2990 Nivå
Telefon: 4914 7009
Mail: den@hageskestiftelse.dk

Har du spørgsmål af økonomisk karakter,
er du velkommen til at kontakte Demenslinien: 5850 5850.

- I ugerne op til Huskedagen kan man låne litteratur om demens på Favrskov bibliotekerne.
Favrskov Kommunes demensteam samarbejder med Business Region Aarhus og Alzheimerforeningen.

Lokalforeningen Midt-Vest
Formand: Gitte Kærgaard
Tlf.: 2168 9715
gitte.midtvest@hotmail.com

Huskedag den 19. september kl. 14-16
Midtjysk Gartnerhal Ringkøbingvej 116, 7400 Herning.
Oplæg om dét at leve med demenssygdom. Der sælges Huskekager til gavn for demenssagen og serveres kaffe. Vi synger glade sange sammen.
Du kan få viden om demens og tilbud til personer med demens. Tilmelding er ikke nødvendig.

Gospel med Lydiah Wairimu
I samarbejde med Café Kilen, Struer arrangerer vi gospel for mennesker med demens.
17/9, 1/10, 22/10, 5/11 og 19/11 kl. 14-16.
Café Kilen, Voldgade 14A, Struer.
Gratis adgang - kaffen koster 10 kr.

Koncert med Shantykoret
Tirsdag den 15. september kl. 14 til 15.30.
Shantykoret synger dejlige sømandssange. Koncerten er gratis - der kan købes kaffe og vand.
Biohuset, Bredgade 17, Lemvig.

Middagsselskab for ægtepar, hvor den ene har en demenssygdom
Videbæk den 21. september kl. 17.30-20.30.
Henvendelse: Aase : 2992 7001 eller aase_jonassen@yahoo.dk - Gitte: 2158 9715 eller gitte.kaergaard@hotmail.com.

Lokalforeningen Trekantsområdet
Formand: Grethe Skovlund
Tlf.: 2512 2621
gresk@profibermail.dk

Motion for demensramte - Torsdagsture (gåture) i lige uger i Vejle
Turene udgår fra Gulkrogcentret 9, 7100 Vejle kl. 10-12 og arrangeres af frivillige under Alzheimerforeningen Trekantområdet.
For program og nærmere oplysning kontakt Grethe Skovlund: tlf. 2512 2621.

Torsdagscafé i ulige uger i Vejle
Afholdes i Gulkrogcentret, Gulkrog 9, 7100 Vejle fra kl. 15-17 medmindre andet er nævnt.
Kaffe og brød koster 25 kr. *For program og nærmere oplysning kontakt: Grethe Skovlund, tlf. 2512 2621 Gulkrogcentret.*

- Torsdag den 10. september
Politiassistent og forebyggelseskonsulent Anne R. Kirketerp: "Forebyggelse når ældre handler, hæver penge og trick tyverier".
- Torsdag den 24. september
Ost- og vinsmagning ved Niels Folden.
- Torsdag den 8. oktober
Vi fejrer Cafeens 15 års fødselsdag.
- Torsdag den 22. oktober
Britta og Hugo synger og spiller.
- Torsdag den 5. november
Mortensaften fejres med middag. Pris oplyses ved tilmelding.
- Torsdag den 19. november
Ole Bitch og hans spillemænd underholder.
- Torsdag den 3. december
"Viser i vinden" Nye og gamle viser, krydret med historier.
- Torsdag den 17. december
Juleafslutning med "kagekone".

Vi mødes igen torsdag den 7. januar

Hedensted Kommune: Café for demente og pårørende
Hver anden onsdag i lige uger kl. 16 til ca. 18.30.
Centret ved Løsning Plejecenter, Sneppevej 30, 8723 Løsning (Hedensted Kommune).
Kontakt: Solveig Petersen: tlf.: 5128 3440 for yderligere information og program.

Lokalforeningen Sydvest
Formand: Hanne Knudsen
Tlf.: 2162 1011 / 7519 5039
hhhe@knudsen.mail.dk

Efterårsfest med gymnastik, sang og dans
Den 24/9 kl. 10.30-15.
Glejbjerg Fritidscenter, Stadionvej 2a, Glejbjerg.
Pris: 150 kr. Beløbet dækker fortæring inkl. øl eller vand til frokost.
Tilmelding til: 7517 9251, 2327 9251 eller 2162 1011.

Filmen " Jeg er stadig Alice"
Vises i Brørup Bio den 30/9 kl. 14.
Efterfølgende kan der købes kaffe og vi kan få en snak om filmen.
Pris: 50 kr. for medlemmer og 75 kr. for ikke medlemmer.

Foredrag med Karin Torp
Den 29/10 kl 14-16 på Ribe vandrehjem.
Pris: 75 kr. for medlemmer - 100 kr. for ikke medlemmer inkl. kaffe.

Borgermøde i samarbejde med Varde Kommune
Den 8/9 kl. 14-16. Se dagspressen.

Café i Grindsted
Torsdage i lige uger kl. 14-16. Hygge.
Magion, Tinghusgade 15, 7200 Grindsted, Billund Kommune.
Hyggecaféen er for borgere med demens eller med mistanke om demens, samt pårørende eller en nær ven.
Hvis du ønsker flere informationer, kan du kontakte Annelise Iversen på tlf.: 2336 1925 eller a.f.iversen@gmail.com.

Demenscafé i Esbjerg for demente og pårørende
Vi mødes anden mandag i måneden kl. 15 i Ældresagens lokaler, Kongensgade 121, Esbjerg.
Der er kaffe og kage. Ingen tilmelding - mød bare op.

Ældre Sagen Bramming lokalafdeling, Cafe Forglemmigej
Kl. 14-16.
Vindrosen, Jernbanegade 8, 6740 Bramming
- Torsdag den 17. september.
- Lørdag den 24. oktober.
- Torsdag den 12. november.
- Lørdag den 12. december (banko, kaffe og æbleskiver).
Caféen henvender sig til demente og deres pårørende, der gerne vil deltage i socialt samvær. Vi hygger os og synger et par sange. Der serveres kaffe og kage. Gratis.
Kommunens lokale demenskoordinator deltager.

Lokalforeningen Sønderjylland
Formand: Birthe Simonsen
Tlf.: 7467 8086
b.simonsen62@gmail.com

Lokalforeningen Fyn
Formand: Birthe Oxenberg
Tlf.: 6485 1461 / 2158 3411
birthe@oexenberg.dk

Demenscafé Nordfyn
Demenscafé for demensramte og pårørende, Vesterbro, Sønderø kl. 14.30-16.30.
Cafédage den 14/9, 12/10, 9/11 og 14/12.
Kaffe og kage: 25 kr. Se programmet på alzheimer.dk. *Tilmelding 2 dage før til Birthe Oxenberg, tlf.: 6485 1461/2158 3411, mail: birthe@oexenberg.dk eller Lone Jensen, tlf.: 2334 5718, mail: loje@nordfynskommune.dk.*

Torsdagscafé for demensramte i Østergades forsamlingshus, Store glassal i Middelfart
Torsdage ulige uger kl. 14.30-16.15 i Østergade 33 i Middelfart.

Kaffe: 25 kr.
Se programmet på alzheimer.dk
Har du problemer med transport, så kontakt Hilda Ebdrup 6177 6581.

Rådgivnings- og kontaktcentret for demensramte og pårørende
Har du brug for rådgivning og støtte til livet med demens? Så kontakt Rådgivnings- og kontaktcentret for demensramte og pårørende: Kallerupvej 58, 5230 Odense, tlf.: 6619 4091.
Åbent mandag - torsdag kl. 10-16, fredag efter aftale.
Telefontid: Mandag - torsdag kl. 8.30-10 og torsdag også kl. 14-15.30. Mail: kallerupvej58@gmail.com.

Sjov motion for yngre, der har demens
Onsdag kl. 11-13. Bus fra Centret kl. 10.30.

Sjov motion for pårørende
Torsdage kl. 9.30 - 11.30.

Sjov motion for ægtepar og deltagere med demens over 70 år
Torsdage kl. 10.30 - 12.30 på Stadionvej 50, Odense. Instruktør Preben Rasmussen fra SIKO med frivillige motionsvenner.
Tilmelding tlf.: 6619 4091.

Teknologibiblioteket for demensramte
På teknologibiblioteket rådgiver vi om de forskellige teknologiske hjælpemidler, som du kan låne med hjem og afprøve.
Onsdage kl. 9-15 eller efter aftale.
Kontakt teknologibibliotekar Mette Mundt Andersen på tlf.: 5362 8091.

Byhøjskolen for deltagere, der har demens
Uge 32 til uge 41, mandage og fredage kl. 10-14.30 i Sikos lokaler, Stadionvej 50. 10 deltagere pr. Daghøjskoleforløb. Ring til Mette Mundt Andersen og hør nærmere tlf.: 5362 8091.

Åben netværkscafé for pårørende i Odense
Mandage i lige uger kl. 13-15 i seniorhuset, Toldbodgade 5-7.
Tredje tirsdag i måneden kl. 18-20 på Kallerupvej 58, 5230 Odense.
Kontakt Inge Rasmussen på tlf.: 2078 6085 eller Ulla Thomsen på tlf.: 6619 4091.

Kvinder i politik
- Fordi jeg måtte - ved Pia Kjærsgård.

Højskolecafé for deltagere med demens, deres familier, netværk og andre interesserede.
Tirsdag den 22/9 kl. 14-16.
Munkebjerg Kirkes menighedssal, Østerbæksvej 87, 5230 Odense M.
Ring: 6619 4091 og få programmet.

Release arrangement for Håndbogen Demens forandrer livet - til yngre familier, der skal leve livet med en demenssygdom
Torsdag d. 17/9 kl. 16 - 19 i Seniorhuset, Toldbodgade 5-7, 5000 Odense.
Kontakt Ulla Thomsen tlf. 5364 6091.

Fødselsdag og Huskedag
Lørdag den 19/9 kl. 14.30-16.30 fejrer vi Alzheimerforeningens fødselsdag og Huskedag. Det er i Seniorhus Odense, Toldbodgade 5-7, 5000 Odense C.
Der vil være musikalsk underholdning, kaffe og huskekage.
Pris: 30 kr. for medlemmer og 50 kr. for andre.

Et demensvenligt samfund
10 års jubilæumsseminar for landsdækkende Tænkentak for tidligt demensramte og ledsagende pårørende fredag og lørdag 25. og 26. september på Brogården i Strib.
Mere info på tlf.: 5364 6091.

Lokalforeningen Storstrøm
Formand: Birgit Parkdal
Tlf.: 5581 3682 / 2849 9605
parkdal@privat.dk

Psykiatrisk rådgivning
Tirsdage i lige uger kl. 16-18.
Guldborgsund Frivilligcenter, Banegårdspladsen 1 A, 4800 Nykøbing F.
Kontaktperson: Dorte Hennings, tlf.: 5444 1645/2484 8940.

Tirsdagscafeen
Det påtænkes at åbne en café i september.
FuturaCentret, Farimagsvvej 22, 4700 Næstved.
Se nærmere i dagspressen.

Patientforeningernes info-sted
Tirsdage i lige uger kl. 12-14.
Forhallen, Næstved Sygehus, Ringstedgade 61, 4700 Næstved.
Kontakt Birgit Zmuda, tlf.: 5572 3651.

Støttegruppe, Munkebocentret, Næstved
Onsdag den 16. september, 28. oktober, 18. november og 16. december kl. 16.15-18.15.
Munkebocentret, Farimagsvvej 52, 4700 Næstved.
Kontaktperson: Dorte Hennings, tlf.: 5444 1645/2484 8940.

Gnisten, Nakskov
Anden torsdag i måneden kl. 14-16.
Sundhedscenteret, Hoskiærsvvej 17, 4900 Nakskov.

Kontaktperson: Birgit Parkdal, tlf.: 5581 3682/2849 9605.

Patientforeningernes Netværk
Telefonisk rådgivning alle hverdage kl. 11-19 på telefon 5049 5455.

Lokalforeningen Vestsjælland
Formand: Aase Stær
Tlf.: 5918 9377
aase.staer@mail.dk

Fristedet
Pyramidesalen/Ungdomssalen ved Nyrup Baptistkirke, Kirkestræde 4, 4296 Nyrup.
Mødested hvor du kan møde andre, der er ramt af demens i familien eller omgangskredsen.
Møderne foregår på nedennævnte datoer kl. 14-17, hvis ikke andet er nævnt.
Kontaktperson: Anna Grete Refsgaard Jørgensen tlf.: 5780 4747 / 2097 4757 eller veddebedste@mail.dk.

Onsdag den 30. september
Hestevognstur. Vi mødes kl. 14 hos Pia og Torben, Plantagevej 2, Døjringe, 4180 Sorø, hvor vi også slutter efter turen med grill og hygge.
Tilmelding senest den 18. september til Anna Grete tlf.: 5780 4747 / 2097 4757. Mail: veddebedste@mail.dk
Pris ca. kr. 50 pr. person, nøjagtig pris oplyses ved tilmelding.

Onsdag den 28. oktober
Vejledning om fuldmagter, livstestamenter, værgemål, plejebolig o.l.

Onsdag den 25. november
Anna Grete fortæller om at være barn i tiden omkring 2. verdenskrig - oppe i det nordjyske.
Vi ser også på lidt "gamle ting".

Onsdag den 16. december
Julehygge med gløgg og æbleskiver. Vi får en julehistorie og synger vore gamle julesange.

International Alzheimerdag den 21. september markeres lørdag den 19. september med Huskedag
Se hjemmesiden for Lokalforeningen Vestsjælland www.alzheimer.dk

Lokalforeningen Østsjælland
Formand: Birthe Rasmussen
Tlf.: 5626 6036
br24ra@gmail.com

Søndagsbrunch i Greve
Søndag den 25/10 kl. 10.30 - 13.
Olsbækken, Olsbæk Strandvej 43 i Greve.
Pris 75 kr. pr. person
Tilmelding senest 15. oktober til: Nency Joensen

nencymj@yahoo.dk tlf. 3043 0512 eller Else Berg Hansen elseogjohs@mail.dk tlf. 2276 8038.

Julefrokost mandag den 7/12 kl. 18-22 for ægtepar m.v.

Reserver allerede nu aftenen til årets julefrokost.
Yderligere information: Nency Joensen, tlf.: 3043 0512 eller Else Berg Hansen tlf.: 2276 8038.

Huskedag og International Alzheimerdag

Huskedagen vil blive fejret overalt i lokalforening Østsjælland region i dagene lørdag d. 19/9 til mandag den 21/9. Hold øje med dagspressen om, hvor I kan møde repræsentanter fra Alzheimerforeningen.

Foredrag om demenssygdomme, symptomer og handlemuligheder

Onsdag den 7/10 kl. 16.30 til 18.30. Multisalen, Hvalsøhallerne, Skolevej 1, 4330 Hvalso.

Foredrag ved psykolog Henrik Brogård: "Når hverdagen forandres"

I forbindelse med hjerneskade og demenssygdomme forandres hverdagen ofte radikalt.

Onsdag den 11/11 kl. 16.30 til 19.

Sted: Annonceres senere.

Tilmelding til begge foredrag i Lejre til demenskoordinator Kristine Bojsen-Møller krbm@lejre.dk eller på tlf. 4076 8570.

Støttegruppe for voksne børn af forældre med en tidlig demensdiagnose

Det ændrer hverdagen når far eller mor får stillet en demensdiagnose. Behovet for at tale med andre unge om de tanker og følelser, som man gennemlever er stort.

Vi mødes om aftenen med 2 fagpersoner fra Alzheimerforeningens lokalforening ca. hver anden måned, som regel den første onsdag i måneden.

Asterscentret, Astersvej 9, 4000 Roskilde.
Yderligere informationer: Birthe Rasmussen br24ra@gmail.com tlf.: 2334 0894 og Else Berg Hansen elseogjohs@mail.dk tlf. 2276 8038.

Klubften i Greve for personer med demens

Vi mødes og hygger os med lidt mad, går tur, spiller, synger, danser eller hvad vi finder på.

Vi starter altid med at spise sammen. Pris for varm mad og drikkevarer kr. 60 pr. person.

Mandage den 7/9, 5/10 og 7/11 kl. 18 – 21. Annas Hus, Hundige Bygade 49, 2670 Greve.

Yderligere informationer: Nency Joensen på tlf.: 3043 0512 eller Else Berg Hansen på tlf.: 2276 8038.

Netværkscafé i Roskilde

For yngre med en demenssygdom og for demensramte med tidlig diagnose.

Hver mandag og onsdag kl. 10-14.

Asterscentret, Astersvej 9, 4000 Roskilde.

Kontaktpersoner: Birthe Rasmussen på tlf.: 5626 6036 og Mie Danielsen på tlf: 4638 3789.

Pårørendemøde i Roskilde

Informationer om møderne og mødested kan du få oplyst hos Birthe Rasmussen på tlf.: 5626 6036.

Pårørendegruppe i Stevn

Sted: Hotherhaven i Hårlev, Præstemarken 76, 4652 Hårlev.

Kontaktperson: Birthe Rasmussen på tlf.: 5626 6036.

Køge Kommune tilbyder klubber 2 x ugentlig gennem DemensTeam Køge

Information om undervisning, rådgivning og selvtræning kan du høre mere om ved at kontakte os på demenssteam@koege.dk eller tlf. 5656 5643. Se yderligere på Køge Kommunes hjemmeside.

Lokalforeningen Københavns Omegn
Formand: Anne Arndal
Tlf.: 2325 4175
Anne.arndal@dadlnet.dk

Pårørendegruppe

Lokalforeningen Københavns Omegn har en pårørendegruppe for ægtefæller til demente over 65 år. Gruppen mødes en gang om måneden.

Kontakt: Annette Kviesgård Zagal mail: akviesgaard@hotmail.com

Caféaften for mennesker med demens og deres pårørende. Herlev og omliggende kommuner.

Onsdag den 7/10, onsdag den 4/11 og onsdag den 2/12 (julebanko), alle dage kl 18.30 til 20.30.

Sted: Herlevgaard Center, Herlevgårdsvej 3, 2730 Herlev.

Caféen giver mennesker med demens og deres pårørende mulighed for socialt og hyggeligt samvær med andre ligestillede i hyggelige og trygge omgivelser.

Kontakt: Mie Allentoft tlf.: 4492 0277 eller mail: miefrank@mail.dk

"Klubben" for mennesker med demens og deres pårørende. Tårnby og omliggende kommuner.

Torsdag den 8/10 (NB ikke som tidligere annonceret den 1/10), torsdag den 5/11 og torsdag den 3/12 (julearrangement) Alle dage kl. 15-17 i Foreningscentret lokale 1 og 2, Amager Landevej 71, 2770 Kastrup. Klubben giver mennesker med demens og deres pårørende mulighed for socialt og hyggeligt samvær med andre ligestillede i hyggelige og trygge omgivelser. Program fremsendes.

Kontakt: Pia Lykke Ingemann Lund, tlf.: 2233 3316. eller mail: plu.plpyr:sf@taarnby.dk

Foredrag. Foreningscentret Tårnby

Er planlagt til den 22/10 kl. 19 til 21. Nærmere herom: se kalender på hjemmesiden.

Andre aktiviteter i Region Hovedstaden

Projekt Nye Spor

Projekt Nye Spor laver aktiviteter for hjemmeboende mennesker med demens, som er under 65 år. Du skal selv sørge for transport til og fra aktiviteterne, som har base i De Gamles By på Nørrebro i København. Deltagelse kræver ikke visitation. For mere information kontakt projektleder Camilla Westback på tlf.: 2610 5044 eller mail: nyespor@alzheimer.dk og læs mere på alzheimer.dk/projekt-nye-spor.

DemensNetværk Rudersdal

Cafedatoer i efteråret er onsdage 2/9, 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 11/11, 25/11.

Adresse: Frivilligcentret, Skovgården 4, 2840 Holte

Find yderligere informationer på www.demensrudersdal.dk.

Kontakt på mail demensrudersdal@gmail.com

Telefon Inge Sørensen 30747906 eller Susanne Pedersen 24632292

Café Husker du - Stenløse

Første café efter sommerpause: mandag den 7. september.

Caféen har derefter åbent alle mandage i ulige uger kl. 13-15.

Adresse: HEP Huset, Carlsbergvej 4, 3660 Stenløse

Kontakt: Flemming Wenzel Ignjatovic tlf. 2024 0889

Motionshold for mennesker med demens og pårørende

Lørdage 10-12, start den 22. august.

Sundhedshuset, Indertofte 10, 2720 Vanløse.

Forebyggelsescenter Amager, Hans Bogbinders Allé 3, 2300 København S.

Forebyggelsescenter Nørrebro, Mimergade 41, 2200 København N.

Kontakt: Katrine van den Bos tlf. 3940 0488 eller katrinevdb@alzheimer.dk.

Huskedag på Nordkraft

Lørdag den 19. september

kl. 10-15 er der Huskedag på Nordkraft, Østerbro 13, i Aalborg. Dagen byder på foredrag, forskellige stande og film. Alle er velkomne.

Bag en Huskekage

Tilmeld dit plejecenter

78 plejehjem markerede Huskedagen sidste år med et hyggeligt kagearrangement. Vær med i år til at skabe en hyggelig stund for beboere, pårørende og medarbejdere, hvor I samtidig kan samle penge ind til Alzheimerforeningens arbejde. Læs mere og tilmeld jer på huskedagen.dk/plejehjem.

Trone Gyngestol

Gyngestol som er ideel til plejehjem, sanserum, som redskab for ergoterapeuter eller til din dagligstue.

Det er dokumenteret, at den vuggende gyng bevægelse er god for blodcirkulationen og koncentrationen samt virker beroligende for brugeren af stolen.

Priserne er inklusiv levering og montering. Stolen fås i flere stel-farver, samt forskellige farver betræk og materialer. Læs mere og bestil på alzheimershop.dk

Pris medlemmer:

6.695 kr.

(inkl. moms).

Pris andre:

7.365 kr.

(inkl. moms).

Støt, skrab og vind!

Køb skrabelodder og deltag i konkurrencen om et rejsegavekort eller en af de andre gevinster.

Når du spiller med i lotteriet, støtter du Alzheimerforeningens telefonrådgivning – Demenslinien.

Demenslotteriet

STØT DEMENSLINIEN

Alzheimerforeningen
Livet med demens

Pris 25 kr.

Skrab og find dit lodnummer til EKSTRACHANCEN

VIND rejsegavekort til Bravo Tours værdi 25.000 kr.

VIND i-Pad's

VIND Gavekort til kitchenone.dk og Fættler BR.

KitchenOne.dk din ekspert i køkkenudrustning

SKRAB 3 ENS OG VIND

KONTROLFELT - SKRAB IKKE

Arrangør: Alzheimer Foreningen

Læs mere og køb produkter på alzheimershop.dk

SPØRGSMÅL OG SVAR FRA DEMENSLINIEN

DEMENSLINIEN

Ring til Demenslinien på 5850 5850

Demenslinien har åbent mandag til fredag fra 9.00 til 15.00 og torsdag fra 9.00 til 18.00.

Spørgsmålene er fiktive af hensyn til spørgernes anonymitet, men de bygger på virkelige spørgsmål til Demenslinien.

Else Hansen er sygeplejerske og rådgiver på Demenslinien

Demenssygdom kan give mange urolige nætter og kan i sig selv være krævende at have inde på livet hele døgnet. Manglende overblik over økonomien kan ligeledes skabe uro og søvnløshed. Derfor kan det være en god idé at få overblik over økonomien og få lavet de nødvendige aftaler

Kan vi sikre hinanden gennem ægteskab?
Min samlever gennem mange år har lige fået stillet en demensdiagnose. Vi har hørt, at den bedste måde at sikre hinanden på er ægteskab. Men er det for sent at blive gift nu, hvor diagnosen er stillet?

Svar:
Den bedste måde at sikre hinanden på er uden tvivl at blive gift. Det er ikke for sent, så længe handleevnen er i behold. Det betyder, at man i situationen er klar over, hvad man siger ja til

- og konsekvensen af det. Det kan dog være en god idé at tale med en advokat om testamente, ægtepagt, fremtidsfuldmagt med mere, især, hvis der er tale om dine/mine børn. Det er også vigtigt, at I fortæller venner og familie, at I vil giftes, så alle oplever, at det er noget, I begge ønsker. Ved åbenheden undgår du, at der senere kan opstå tvivl om, hvorvidt din samlever er blevet presset til ægteskab, og om handleevnen var i behold, da ægteskabet blev indgået. Der kan nemlig let opstå stor splid i familien, når der er tvivl.

Hvordan får jeg stoppet overforbruget?
Min mand har altid været meget fornuftig og mådeholdende, men efter at han har fået Alzheimers sygdom, er han begyndt at købe ting og sager, som vi slet ikke har brug for, og i længden ikke har råd til. Jeg har en fremtidsfuldmagt, men vil ikke umyndiggøre ham. Hvordan kan jeg hindre ham i et overforbrug uden at tage selvstændigheden fra ham?

Svar:
I kan efter aftale med banken oprette en

konto, hvor din mand fortsat selvstændigt kan hæve fra, men med et begrænset beløb - alt efter, hvad I finder rimeligt og har råd til. Rigtig mange er glade for den løsning. Er der tale om meget større transaktioner med fare for at miste formuer eller stifte gæld kombineret med manglende erkendelse af problemet, kan den eneste løsning være værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, hvilket reelt betyder umyndiggørelse. Værgemål søges gennem Statsforvaltningen.

Har vi råd til plejehjem?
Min hustru afventer en plads i en plejebolig. Hvordan beregnes prisen for boligen? – Jeg er meget bekymret for, om vi har råd til boligen.

Svar:
Grundlæggende skal alle have mulighed for at flytte i plejebolig, når de har behov for dette. Plejeboliger er omfattet af lejeloven. Der oprettes lejekontrakt, og der skal betales husleje, varme, antenneudgift m.v. Ved indflytning skal der betales et indskud. Hvis man ikke selv kan betale det, kan beløbet lånes af kommunen. Huslejen er forskellig fra sted til sted. Får din hustru tilbudt en bolig med en høj husleje, skal I undersøge, hvad der gives i boligstøtte; der findes ingen regler for maksimum støtte, når det drejer sig om en plejebolig. Formuen har betydning for beregning af bolig-

ydelse til plejebolig/ældrebolig. I beregningen indgår blandt andet den personlige indkomst. Heri indregnes et formuetillæg, hvis man har formue over 797.600 kr. I formueopgørelsen indgår friværdi i ejerbolig. Formuetillægget udgør 10 % af formue mellem 797.600 kr. og 1.595.300 kr. og 20 % af formue derover. Det samlede formuetillæg tillægges den personlige indkomst. Er I begge pensionister, omregnes pensionen for begge til satsen for reelt enlige, således I begge får en højere pension. Der er desuden et prisloft for egenbetaling for madservice i plejebolig. Det er ikke fastsat, hvor stort rådighedsbeløbet skal være for en beboer i plejebolig – men, man skal have et rimeligt beløb tilbage. Kan din hustru ikke klare sine udgifter, kan der søges om et særligt personligt tillæg.

Frikøb til pasning af ægtefælle?
Min mand fik stillet diagnosen Alzheimers sygdom for nogle år siden. Han havde kort forinden opgivet at arbejde og efter længere tids sygemelding, fik han tilkendt førtidspension. Jeg arbejder fortsat på fuld tid. Det er gået godt hidtil, men hans behov for hjælp er nu blevet meget større. Jeg har svært ved at magte fuldtidsjob og samtidig yde omsorg for min mand. Jeg er i fare for at måtte sygemelde mig med stress. Kan jeg blive frikøbt i nogle timer om ugen?

Svar:
Det kan være svært at få lavet en sådan ordning, men i nogle kommuner er det muligt at blive frikøbt fra sit arbejde og blive ansat som sin ægtefælles personlige hjælper. Det bliver bevilliget efter Servicelovens §94 og efterfølgende aftale med visitationen i kommunen. Lønnen svarer til det en hjemmehjælper vil få.

Økonomi når ægtefællen flytter på plejehjem

af Hanne Heinrichs

Beslutningen om at ens ægtefælle skal flytte i plejebolig er svær. Situationen bliver ikke lettere af, at det ofte er kompliceret at få et overblik over familiens økonomi, når man skal bo hver for sig

Tove Møller Nielsen tænker meget over familiens økonomi.

Da Tove og Allan Møller Nielsen besluttede, at Allan skulle flytte i plejebolig, tænkte Tove ikke så meget på økonomien. Det vigtigste var at finde det rigtige sted for Allan. Allan havde fået stillet diagnosen Alzheimers sygdom i april 2011 i en alder af 59 år.

- Da vi fik tilbudt en plejehjemsplads overvejede jeg ikke engang, om vi havde råd, jeg sagde bare ja, fordi der ikke var noget alternativ. Jeg kunne ikke magte ham mere. Vi havde søgt om at få en personlig hjælper 24 timer i døgnet, men havde ikke fået svar på om vi kunne blive visiteret til det. Samtidig kunne jeg ikke forestille mig at have hjemme-hjælpere på alle mulige tidspunkter af døgnet - som om mit hjem var en banegård.

ØKONOMISK JUNGLE

Det var svært at overskue familiens økonomi. For at få et overblik talte Tove med deres demenskoordinator, som oplyste, at Allan ville vi få status som "Gift men ikke samboende", når han flyttede på ple-

jehjem. Det betød, at Allan ville blive vurderet som "enlig", og så ville myndighederne ikke se på Toves økonomi.

- Man bliver ligesom skilt ad økonomisk, forklarer Tove.

Tove ringede til Udbetaling Danmark for at høre, hvilket beløb Allan kunne få som førtidspensionist. Derudover har Tove søgt oplysninger på forskellige hjemmesider, blandt andet borger.dk, hvor hun har beregnet, hvor meget Allan cirka kunne få i boligsikring, da han skulle flytte i plejebolig. Det var med til at give overblik over den fremtidige økonomi.

Det er en stor fordel for Tove, at hun er vant til at begå sig på internettet, men alligevel er det en jungle af oplysninger. Som førtidspensionist kan man enten være under en gammel eller en ny ordning - hvor tilskudsreglerne er forskellige. Og nogle tilskud bliver du kun tildelt, hvis du er under den gamle ordning, eksempelvis tilskud til fodpleje.

SYGDOMMEN HAR KONSEKVENSER FOR ØKONOMIEN

Tove og Allan har altid haft styr på økonomien og været vant til at klare sig selv - indtil Allan blev syg. Allan var selvstændig konsulent med speciale i vandbesparelser og vandstrømsanalyser, og firmaet gik godt indtil 2009, hvor Allan mistede overblikket og begyndte at misligholde kontrakter, han havde indgået med kunderne. På det tidspunkt havde familien fået mistanke om, at Allan var syg. Og da Tove forsøgte at få overblik over firmaets økonomi, gik det op for hende, at den var gruelig gal:

- Allan havde taget lån, som jeg ikke vidste noget om. Og han havde købt et usædvanligt stort varelager hjem i forhold til kundegrundlaget.

Tove og Allan på sommerferie i Spanien.

Det er medvirkende til, at deres økonomi er meget stram i dag. Tove er vant til at arbejde med økonomi og kan derfor lægge budget, men da der er mange udgifter, må hun tænke meget over, hvordan hun bruger sine penge. Hun har barberet alt overflødigt væk: avis, TV-pakke, FDM... og madbudgettet bliver nedprioriteret.

- En tandlægeregning kan fuldstændig smadre en måneds økonomi, fortæller Tove.

- Og noget af det mest triste er, at de økonomiske udfordringer nogle gange overskygger Allans sygdom. Så ind imellem har jeg ikke så meget overskud til omsorg, som jeg gerne ville have.

Tove kan ikke gennemskue, hvad fremtiden bringer:

- Når vi bliver folkepensionister, så ved jeg slet ikke, hvordan det regnestykke ser ud. For folkepensionen er mindre end førtidspensionen. Men når sommeren er ovre, må jeg prøve at danne mig et overblik.

DET BEDSTE FOR ALLAN

Til trods for den økonomiske usikkerhed, er Tove ikke i tvivl om, at det var den rigtige beslutning at lade Allan flytte på plejehjem, da familien fandt et godt sted til ham:

- Her skulle han være, fortæller Tove.

- Vi følte os simpelthen så godt tilpas der. Og vi ville have det bedste sted for Allan. Men også for vi andre, for vi skal bruge rigtig meget tid der.

Allans nye hjem.

Allan og Tove kunne søge om hjælp til disse ting, da Allan skulle flytte i plejebolig:

ALLAN MODTAGER FØRTIDSPENSION EFTER NYE REGLER:

- indskudslån
- omberegning af førtidspensionen efter satserne for reelt enlige og på egne indtægter
- boligsikring
- kronikertilskud (medicin)
- handicapkompenenserende merudgifter
- enkeltydelser efter lov om aktiv socialpolitik

TOVE ER PÅ EFTERLØN OG MODTAGER IKKE PENSION:

- boligsikring (ej berettiget til arealdispensation)
- boligsikring (til lejebolig)
- indefrysning af ejendomsskatterne (modtager efterløn eller delpension)
- enkeltydelser efter lov om aktiv socialpolitik
- kronikertilskud (medicin)
- særlig støtte til høje boligudgifter - lov om aktiv socialpolitik

ER JERES SITUATION ANDERLEDES MHT. FØRTIDSPENSION OG PENSION?

Se hvilke ting, I kan søge hjælp til på alzheimer.dk under Livet med demens.

HAR DU SPØRGSMÅL AF ØKONOMISK KARAKTER, ER DU VELKOMMEN TIL AT KONTAKTE

Demenslinien: 5850 5850 eller Ældresagens rådgivning: 8030 1527.

Planlæg fremtiden i god tid

af Jon Fiala Bjerre

Hvad er en fuldmagt, og hvornår i et demensforløb bør man lave en? Hvilke typer fuldmagter, findes der, og hvad skal man være opmærksom på? Hvornår er det for sent, og hvad gør man så? Denne guide giver dig svar på de vigtigste spørgsmål

Det kan virke både uoverskueligt og udmattende, når man skal planlægge fremtiden i et liv med demens. For det er ikke altid lige let at gennemskue reglerne på området, og det er ofte også en følsom affære at skulle bringe den tid på banen, hvor ens pårørende med demens ikke længere kan tage hånd om sine økonomiske og personlige forhold. Ifølge jurist og formand for Alzheimerforeningens retsudvalg, Søren Sørensen, er det imidlertid vigtigt, at man sætter sig ned sammen med sine kære og planlægger fremtiden så tidligt som muligt:

- Jo før man får talt om det, jo bedre. Det er vigtigt, at man i familien er enige om, hvad der skal ske, og hvem der skal tage sig af det. Hvis der ikke bliver talt om det, kan det ende med både mistænkeliggørelse og et langt mere besværligt forløb, forklarer Søren Sørensen.

ØKONOMI OG JURA

Når man tager samtalen om fremtiden er der to centrale aspekter at få styr på – det økonomiske og det juridiske. I forhold til økonomien kan det være en god idé at tage en snak med sin bank.

- Det kan være en stor hjælp at gøre sin økonomi så simpel og overskuelig som mulig. Det kan eksempelvis være at samle sine konti og tage stilling til eventuelle investeringer og forretninger, fortæller Søren Sørensen.

I forhold til det juridiske, skal man tage stilling til, hvem der kan handle på ens vegne, hvis man mister sin handleevne.

- Igen er det vigtigt at tale om det i tide, så man får et retligt handlegrundlag som pårørende. Det kan for eksempel være en fuldmagt. Hvis man ikke når det i tide, er det dog

ikke slut. Så kan man få et værgemål, men det betyder en lang sagsbehandlingstid, og at personen med demens ikke selv får indflydelse på, hvem der skal repræsentere ham/hende og hvordan, lyder det fra Søren Sørensen.

FULDMAGT TIL DET HELE

At give en person fuldmagt betyder, at man giver personen ret til at handle på ens vegne inden for de forhold fuldmagten omfatter. Mange vælger at få lavet en såkaldt fremtidsfuldmagt (også kaldet generalfuldmagt), der dækker alle tænkelige forhold til sin tid.

- Det hænder dog, at en fremtidsfuldmagt, der er udstedt lang tid tilbage, kan give problemer. Banker har i nogle tilfælde anset fremtidsfuldmagten for at afvige så meget fra deres egen bankfuldmagt, at de ikke vil respektere den, forklarer Søren Sørensen.

Derfor kan det være en god idé at involvere en advokat eller sin bankrådgiver, når man laver fuldmagten. Der er også mulighed for at lave specifikke fuldmagter, der udelukkende tager stilling til bankforhold eller eksempelvis digital selvbetjening.

DEN PERSONLIGE UDFORDRING

En ting er at navigere i reglerne om fuldmagter og værgemål, noget andet er at det rent følelsesmæssigt også kan være et ømtåleligt emne. Personen med demens vil måske slet ikke tale om det, og der kan også være tilfælde af manglende sygdomserkendelse. Så er det svært som pårørende at begynde en dialog om fremtiden.

- I den forbindelse er det vigtigt, at man får fundet et positivt fokus, som kan komme alle parter til gavn, forklarer

Der er mange ting at få styr på.

Ane Eckermann, der er demensfaglig projektkoordinator i Alzheimerforeningen:

- Det er for eksempel en god idé, at man opretter krydsfuldmagter på hinanden i tilfælde af, at den ene part mister sin handleevne. Så er det en gensidig aftale, der er oprettet i omsorg for hinanden, lyder rådet fra Ane Eckermann.

Hun tilføjer, at det altid er en god ide at inddrage en demenskoordinator tidligt i sygdomsforløbet.

- Vedkommende kan, som tredjepart, være med til at lette kommunikationen og italesætte de "svære" emner. På den måde kommer forslag om eksempelvis fuldmagter ikke direkte fra den pårørende, og kan dermed have en aflastende effekt. Det kan også være et andet familiemedlem for eksempel en søn, der påtager sig denne rolle. For den nærmeste pårørende, er det altid forbundet med mange følelser at berøre disse områder.

Fakta om fuldmagt

Du kan læse mere om, hvordan du opretter en fuldmagt på Alzheimerforeningens hjemmeside.

I skrivende stund behandles et lovforslag om en ny type fremtidsfuldmagter, der skal give folk større indflydelse på, hvordan deres forhold skal varetages, og i det hele taget gøre processen lettere og mere gennemsigelig. Få seneste nyt om den sag på Alzheimerforeningens hjemmeside.

Har du brug for hjælp og rådgivning til fuldmagter, værgemål og den svære samtale, er du altid velkommen til at ringe til Demenslinien på telefon: 5850 5850.

Imens vi mister

- En weekend for pårørende til demente

Den 30. oktober til den 1. november på Løgumkloster Refugium. Med bidrag af blandt andre journalist Anne Lindhardt. Tilmelding, program, praktiske oplysninger og priser fås hos Løgumkloster Refugium, tlf.: 7474 3301 eller mail: mail@loegumkloster-refugium.dk

Hvordan ønsker du din begravelse?

For alle kan det være en god idé at få taget hul på snakken om livets afslutning og begravelsen.

Få inspiration på begravelsesguiden.dk

TIPS til livet med demens

Livet med demens kan byde på små og store udfordringer. På denne side bringer vi små tips til hverdagen – en opskrift, et hjælpemiddel, et forslag, en god idé eller blot en venlig tanke.

Har du et godt råd...

... hører vi gerne fra dig. Så kan flere få glæde af dine gode forslag. Skriv til post@alzheimer.dk

Sig farvel til sommeren...

Mange har duftende lavendler i havebedet, i en krukke på terrassen eller i altankassen. De blomstrende lavendelhoveder kan bl.a. bruges til disse lavendelsmåkager:

175 g blødt smør
175 g sukker
1 stort æg pisket let sammen
175 g hvedemel
10 blomstrende lavendelhoveder – finthakkede

Pisk smør og sukker sammen indtil sukkeret er opløst. Tilsæt ægget og rør sammen. Sigt melet i dejen, lidt efter lidt og rør til sidst lavendeltoppene i. Beklæd en bageplade med bagepapir. Sæt dejen i små toppe på bagepladen, brug to teskeer. Hav et glas med varmt vand parat og dyp teskeerne i vandet ind imellem. Så smutter dejen nemt af.

Bag lavendelsmåkagerne på midterste rille ved 200 grader i ca. 10 min.

Tag pladen ud og lad den stå et øjeblik før kagerne tages af med en paletkniv. På denne måde holder kagerne bedst faconen.

Afkøl småkagerne på en bagerist. Opbevar dem i en kagedåse med tætsluttende låg.

...og tag hul på efteråret

Motion er godt – også når man har en demenssygdom. Regelmæssig motion kan være med til at styrke mobilitet og muskelstyrke, samtidig kan motion være med til at mindske rastløshed og give en bedre søvn. Derfor er der al mulig grund til at nyde efteråret og benytte nogle af de mange muligheder for motion og samvær i naturen:

Tag familien med på vandretur i skoven eller på stranden.

Tag børnebørnene med ud at se på drager. Et par steder i landet er der dragefestival, hvor man selv kan sætte drage op eller blot vælge at nyde synet af drager i mange forskellige former og farver.

Tag en kurv med på turen, for mange steder er der mulighed for at høste efterårets frugter, bær og svampe.

Få inspiration til forskellige efterårsoplevelser hos Naturstyrelsen: naturstyrelsen.dk/naturoplevelser/naturen-netop-nu/efteraar/

Medlemsbevis

Alzheimerforeningen

www.alzheimer.dk

Alzheimerforeningens netbutik

Anmelderrost krimi:

Elizabeth er forsvundet

En medrivende psykologisk thriller og et indfølt portræt af en kvinde, der langsomt mister sin hukommelse og sig selv. Maud er en gammel dame med tiltagende demens, som begynder at løse et 70 år gammelt mysterium. Man flagrer ind og ud af hovedet på Maud og bliver som læser efterladt meget klogere på, hvordan det må føles at miste sig selv til en glemsel, der ikke er spor nådig.

Medlemspris 200 kr. + porto

Andre betaler 249 kr. + porto

Kage med god samvittighed

Charity Bakery
EST. 2014

Når du køber lækker kage fra Charity Bakery, støtter du samtidig en god sag og får gratis levering i Københavnsområdet. Hos Charity Bakery kan du støtte Alzheimerforeningen med 20 kr. for hver kage du køber. En kage koster 150 kr. Bestil og støt direkte på www.charitybakery.dk

Velgørenhed der pynter

Nyt armbånd med lyserøde sten designet af Jewelry&Love. Armbåndet er en del af en smykkeserie, som er designet i samarbejde med en række kendte personer. Designer Annemette Djernæs' morfar havde Alzheimers sygdom, derfor har hun valgt, at overskuddet fra salget af dette armbånd går til Alzheimerforeningen. 24 kt. forgyldt sterlingsølv 925S med rosa sten. Armbåndet er onesize.

Medlemspris 399 kr. + porto

Læs mere og køb produkter på alzheimershop.dk

Guf dig til en god gerning

Støt Alzheimerforeningens arbejde for de 90.000 danskere, der lider af en demenssygdom og de 400.000 pårørende, der til dagligt mærker sygdommens alvorlige konsekvenser.

Støt sagen

Køb Huskekagen

- fra den 12. til 25. september i alle føtex og Bilkas bagerbutikker. Køb kagen og send en venlig tanke til dem, der glemmer. Kagen koster 10 kr.

Frivillig på Huskedagen

Vi markerer også Huskedagen foran føtex og Bilka den 19. september kl. 10-15. Du kan hjælpe os ved at sælge skrabelodder og opfordre forbipasserende til at købe Huskekager – og på den måde være med til at samle ind til Alzheimerforeningens arbejde. Tilmeld dig på huskedagen.dk